

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΑΔΑΜΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ Α΄ ΑΘΗΝΩΝ

11 Νοεμβρίου 2022

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού, κ. Λίνα Μενδώνη.

Θέμα: «Ανάγκη για ενδυνάμωση της Τέχνης του Θεάτρου στη Θεσσαλονίκη.»

Κυρία Υπουργέ,

Στην έναρξη της θεατρικής περιόδου προκύπτει ένα ασαφές έως και αντίξοο οικονομικό περιβάλλον με σημαντικά ερωτήματα για το χώρο του Θεάτρου και τη βιωσιμότητά του ιδιαίτερος στη δεύτερη σε πληθυσμό πόλη της χώρας, τη Θεσσαλονίκη. Μια πόλη με σημαντική θεατρική παράδοση που λειτούργησε σε άλλες εποχές ως σύγχρονο φυτώριο Τέχνης με ποικιλόμορφα θεατρικά εργαστήρια, καλλιτεχνικές ομάδες και σχήματα που προσέφεραν ακατάπαυστα ψυχαγωγία και μόρφωση στους πολίτες.

Η απίσχναση που έχει πλήξει τον θεατρικό χώρο της Θεσσαλονίκης είναι αξιοσημείωτη ιδιαίτερα μετά τη διακοπή των επιχορηγήσεων από το Υπουργείο Πολιτισμού στην αρχή των Μνημονίων, καθώς αυτές δεν αφορούσαν μόνο σε μια παράσταση αλλά και στη συνεπή πορεία πολλών ετών. Τοιουτοτρόπως το προαναφερόμενο χρηματοδοτικό εργαλείο επέτρεπε σε καλλιτέχνες να πραγματοποιήσουν το όραμά τους με προγραμματισμό και αφοσίωση. Η σημερινή οικονομική κατάσταση που αφορά στις επιχορηγήσεις διαμορφώνει ένα πλαίσιο ανεπαρκές χρηματοδοτικά με συνέπεια να μην καθίσταται εφικτός ένας συνεπής και μακροχρόνιος προγραμματισμός.

Το ανάλογο ενδεχομένως συμβαίνει στην Αθήνα σε μικρότερο όμως βαθμό και με τη σημαίνουσα διαφορά ότι η πρωτεύουσα αποτελεί ανυπερθέτως μεγαλύτερη θεατρική αγορά, με παράλληλες οικονομικές διεξόδους για ηθοποιούς και συντελεστές θεατρικών παραγωγών όπως είναι η αγορά της τηλεόρασης, του κινηματογράφου, της διαφήμισης, της μεταγλώττισης κ.λπ.. Συνέπεια όλων αυτών είναι, έμψυχο δυναμικό της θεατρικής ζωής της Θεσσαλονίκης να μετοικεί προς την πρωτεύουσα για την αναζήτηση καλύτερων συνθηκών σταδιοδρομίας.

Το φαινόμενο περιγράφεται εύγλωττα από τον καθηγητή Θεάτρου στο Τμήμα Αγγλικής του Πανεπιστημίου της Θεσσαλονίκης και στη Δραματική Σχολή του Κρατικού Θεάτρου Βορείου Ελλάδος κ. Σάββα Πατσαλίδη στο άρθρο του «Οι δυσεπίλυτες ιδιαιτερότητες της Θεατρικής Θεσσαλονίκης» όπως δημοσιεύεται στην ιστοσελίδα paralaxi.gr. *“Μπορεί να λέμε στους επί πτυχίω φοιτητές των δραματικών μας σχολών*

να μην φεύγουν για την Αθήνα όταν ολοκληρώνουν τις σπουδές τους γιατί η Θεσσαλονίκη τους χρειάζεται πολύ περισσότερο, μπορεί να τους λέμε ότι στη Θεσσαλονίκη υπάρχει περισσότερος χώρος πειραματισμού και πρωτότυπων επιλογών, όμως, φωνή βοώντος εν τη ερήμω. Δεν πείθονται. Όλοι όσοι αποχωρούν επικαλούνται το ίδιο άλλοθι: τη φτώχη σε ευκαιρίες τοπική αγορά.

Δεν τους αδικώ. Όντως η αγορά είναι φτωχή. Οπότε λογικά θα διερωτηθεί κάποιος: Πώς τελικά αυτή η πόλη θα διαμορφώσει το εναλλακτικό της πρόσωπο, τη ξεχωριστή της ταυτότητα, όταν οι ίδιοι οι νέοι της, που μορφώθηκαν εδώ και μπορούν να της προσφέρουν τα αναγκαία καύσιμα, της γυρίζουν την πλάτη; Πώς θα μπορέσουν τα εν λειτουργία μικρά θέατρα/σχήματα να ανανεωθούν χωρίς αυτούς ώστε να κρατηθούν δυναμικά σε μια ανταγωνιστική και διαρκώς μεταβαλλόμενη αγορά που διαρκώς κυνηγά το νέο (στα πάντα);”

Σε συνέχεια της συζήτησης που αναπτύσσεται, η ηθοποιός και διδάσκουσα Υποκριτική στο Τμήμα Θεάτρου του Α.Π.Θ. κ. Έφη Σταμούλη διευρύνει το διάλογο τεκμηριώνοντας την άποψή της επίσης στην ιστοσελίδα ragalaxi.gr με το άρθρο της που φέρει τίτλο “Φταίει μόνο η Θεσσαλονίκη για τις δυσεπίλυτες θεατρικές της ιδιαιτερότητες;”. Συγκεκριμένα αναφέρει “Η ιστορία των πολύπαθων ΔΗΠΕΘΕ επικυρώνει, κι αυτή με τη σειρά της, την ανακόλουθη πολιτιστική πολιτική της χώρας. Όταν η Μελίνα Μερκούρη ίδρυε τα ΔΗΠΕΘΕ στις αρχές της δεκαετίας του ’80, το έκανε για να ενισχύσει την περιβόητη και τόσο ζητούμενη αποκέντρωση. Πολύ γρήγορα όμως τα ΔΗΠΕΘΕ έπεσαν στα χέρια απολύτως άσχετων με το θέατρο τοπικών παραγόντων, με αποτέλεσμα να καταλήξουν, εδώ και χρόνια, τα περισσότερα απαξιωμένα, να φυτοζωούν και να μαραζώνουν.

Ο αντίλογος σε όλα αυτά μπορεί να είναι: μα είναι δυνατόν το θέατρο να χρειάζεται κρατική ενίσχυση για να επιζήσει; Η απάντηση είναι μία και ξεκάθαρη: το θέατρο που προάγει την έρευνα, τον πειραματισμό, που προκαλεί και προσκαλεί τους νέους, και αυτούς που το δημιουργούν και αυτούς που το καταναλώνουν, το θέατρο που ρισκάρει, που εξελίσσεται, το θέατρο που δεν στηρίζεται μόνο στα αναγνωρίσιμα πρόσωπα, ναι έχει ανάγκη από ενίσχυση κρατική. Προφανώς πρέπει να ενδιαφέρει το θεατή, να μην ομφαλοσκοπεί, προφανώς πρέπει να στηρίζεται και στο ταμείο του, αλλά μόνο το ταμείο του δεν φτάνει.

Όταν λοιπόν υπάρξει επιτέλους σ’ αυτή τη χώρα σοβαρή και θεσμοθετημένη κρατική θεατρική πολιτική, τότε θα μπορούμε να αναρωτιόμαστε τι φταίει και η Θεσσαλονίκη δεν μπορεί να κρατήσει τις δυνάμεις της. Τότε το Κρατικό θα έχει ή δεν θα έχει σοβαρό ανταγωνισμό, τότε οι νέοι (που τόσο τους επικαλούμαστε και τόσα προσδοκούμε απ’ αυτούς) θα μπορούν να μείνουν, άλλοι για λιγότερο και άλλοι για περισσότερο χρονικό διάστημα εδώ, στη μικρή μας πόλη, και να παλέψουν για τα όνειρά τους. Διαφορετικά θα μας φταίει πάντα το «κακό το ριζικό μας» ή η Αθήνα που μας τρώει τα παιδιά...

Όταν καταργήθηκαν (λόγω μνημονίων) οι επιχορηγήσεις, στοίχιζαν στον ετήσιο κρατικό προϋπολογισμό κάτι παραπάνω από 2.000.000 ευρώ. Φανταστείτε πόσο αλλιώςτικο θα ήταν το θεατρικό τοπίο της Θεσσαλονίκης εάν, αντί για 135.000 που έπαιρνε τότε μόνο η Πειραματική Σκηνή της «Τέχνης» δίνονταν παρόμοια ποσά στις «Νέες Μορφές», στην «Ακτίδα Αελίου», στη «Λύκη Βυθού», για να μείνω στα ίδια παραδείγματα. Η διαφορά στη συνολική δαπάνη θα ήταν αμελητέο ποσό για τον κρατικό προϋπολογισμό. Η χώρα θα ήταν εξίσου στριμωγμένη, το θεατρικό τοπίο όμως της δεύτερης σε πληθυσμό πόλης της Ελλάδας θα ήταν, με στοίχημα, διαφορετικό, και σίγουρα όχι τόσο δυσανάλογο με εκείνο της Αθήνας...”

Η πραγματικότητα φαίνεται ότι εγείρει πολλούς προβληματισμούς για τη Θεατρική κοινότητα της Θεσσαλονίκης και όχι μόνον αυτήν, καθώς λείπει από τη χώρα μια στοχευμένη θεατρική πολιτική με συνέπεια να εκλείπουν οι οικονομικές συνθήκες οι οποίες δύνανται να λειτουργούν ως ανάχωμα απέναντι στη διαρροή των καλλιτεχνικών δυνάμεων της πόλης προς την πρωτεύουσα. Το γεγονός αυτό αποτελεί σημαίνοντα ανασταλτικό παράγοντα για την καλλιέργεια και ανάπτυξη του κατάλληλου πολιτιστικού περιβάλλοντος που δικαιούνται οι πολίτες σε κάθε γωνιά της χώρας.

Κατόπιν των ανωτέρω ερωτάται η κ. Υπουργός:

1. Προτίθεστε να εκκινήσετε τη διαδικασία ανάπτυξης κοινωνικού διαλόγου με τους αρμόδιους φορείς προκειμένου να καταρτιστεί ένα ολοκληρωμένο πρόγραμμα στοχευμένης Θεατρικής πολιτικής με ακριβές χρονοδιάγραμμα ώστε να αναζωογονηθεί η τέχνη του Θεάτρου σε ολόκληρη τη χώρα;
2. Προτίθεστε να προβείτε στις κατάλληλες ενέργειες ώστε μέσα από δημόσια ανοιχτή συζήτηση και συμμετοχή των ενδιαφερόμενων να προκύψουν οι κατάλληλες οικονομικές συνθήκες μέσω χρηματοδοτήσεων που θα στοχεύουν στην αξιοπρεπή ενδυνάμωση της Τέχνης του Θεάτρου στη Θεσσαλονίκη και σε ολόκληρη τη χώρα;
3. Με ποια μέτρα προτίθεστε να ενισχύσετε τη διαρκώς φθίνουσα θεατρική δραστηριότητα στη Θεσσαλονίκη;
4. Πως προτίθεστε να ενισχύσετε αποτελεσματικά καλλιτεχνικές ομάδες του χώρου που παράγουν αξιοσημείωτο ποιοτικό έργο με απώτερο σκοπό την καλλιέργεια και ανάπτυξη θεατρικής παιδείας στους πολίτες;
5. Πως προτίθεστε να ενδυναμώσετε τη λειτουργία των εναπομεινάντων ΔΗ.ΠΕ.ΘΕ. της χώρας;

Η ερωτώσα Βουλευτής

Αγγελική Αδαμοπούλου
Ανεξάρτητη Βουλευτής Α΄ Αθηνών